

az önzést, az énközpontú magatartást pedagógiai, pszichológiai és társadalmi szempontból, s kapcsolatba hozza azt a kallódás folyamatával. A szeretet és szeretetvágy jelenségeinél rámutat azoknak kétségtelenül kimutatható énes vonatkozásaira, s elhatárolja azokat a tevékeny szeretetre való képességtől, amelyben az ösztönzések feletti uralomnak fontos szerepe van. Leírja ez utóbbi képesség kialakításának az életkori sajátosságoknak megfelelő nevelési feltételeit, s az e képesség hiányának diagnosztizálásában alkalmazott gyakorlati megfigyelési szempontokat.

10. *Robert Corboz*: *A játék, mint a nehezen nevelhető gyermek szolgálataiban álló diagnosztikai és terápiai eszköz.*

A szerző — szintén orvos — a gyermeki gondolkodás és érzésvilág mágikus-animisztikus jellegéből, valamint a fantáziavilág és a valóság határainak elmosódottságából indul ki. Ismerteti a játékdiasztika módszereit, néhány példa elemzésével szemléltetve. Hangsúlyozza, hogy csak az alkotó játékok — rajz, festés, bábjáték, homokjátékok — alkalmasak igazán ilyen célokra. Megemlíti ezek között *Staab's Szeno-tesztjét* is: Figyelmeztet a módszer korlátaira is. Így a serdülőkor elején már alig vagy legfeljebb az életkori sajátosságoknak megfelelően módosított formában lehet alkalmazni a különböző játékokat diagnózis céljából. Terápiás alkalmazási területe: főként a reaktív neurotikus és pszichoszomatikus zavarok, kóros félelem, dac és kényszeres reakciók, étkezési és alvászavarok, bevizezés, beszélés, dadozás, valamint bronchiális asztma. Családi

környezetben élő gyermekeknél fontosnak tartja, hogy a szülőket is bevonják tevélegesen a játékterápiába. Természetesen — mint mindenhol — a játék is harmónikusan illeszkedik be a komplex módon alkalmazott többi diagnosztikai és terápiai eszköz sorába.

11. *Gotthard Starke*: *A nehezen nevelhető gyermek Rudolf Steiner embertanának fényében.*

A szerző valamennyi nevelési problémát egy sajátos aspektusból, az „eurythmia” aspektusából vizsgálja. A gyermeki személyiség normális fejlődése — ez *Steiner* alap-tétele — ugyanis az emberi testnek és funkcióinak megfelelő sorrendű, ritmusú és tempójú kialakulását tételezi fel. Ennek a jó ritmusnak zavarára — pl. egy gyermek 3 hónapos korában ül, 6 hónapos korában már szalad, de első foga csak 10 hónapos korában nő ki — már maga is nevelési problémát okozhat. *Starke* tanulmányában a kiegyenlítő fejlesztés problémáit boncolgatja.

12. *Karl Wilhelm Jans*: *Nevelési segítség a hatósági és önkéntes ifjúságvédelem területén* c. tanulmányában az NSZK területén érvényben levő ifjúságvédelmi törvényekkel és szervezeti formákkal ismerkedünk meg.

*

A kongresszuson elhangzott fenti előadásokban hasznos ismeretekre és szempontokra talál nemcsak a pedagógus, hanem az iskolaorvos és a nevelés területén működő pszichológus is.

Rókusfalvy Pál

BEKÜLDÖTT KÖNYVEK ÉS FOLYÓIRATOK

- Tóth Béla*: Irodalmi érdeklődés a gyermekkorban. Budapest, Tankönyvkiadó, 1961. 176 l.
- Halász László* (szerk.): A csengeri Petőfi Sándor XII. osztályos iskola évkönyve. Nyíregyháza, Szabolcs-Szatmári Nyomda, 1961. 58 l.
- Geréb György*: Kísérletek a fáradság lélektanának köréből. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1962. 215 l.
- Tóth Gábor*: Szöveggyűjtemény egyetemes neveléstörténetből. Kézirat. Budapest, Tankönyvkiadó, 1962. 501 l.
- Hanzó Lajos* (szerk.): A szarvasi felsőfokú óvónőképző intézet évkönyve. 1962. Szarvas, 1962. 244 l.
- Schirő Ödön*: Az elmélet és a gyakorlat egysége a szocialista iskol megvalósításának útján. Kézirat. Budapest, Felsőoktatási jegyzetellátó vállalat, 1962. 130 l.

A kiadásért felel az Akadémiai Kiadó igazgatója

Műszaki szerkesztő: Vidosa László

A kézirat nyomdába érkezett: 1962. IX. 24. — Példányszám: 2200 — Terjedelm: 9,9 (A/5 iv)

62.56030 Akadémiai Nyomda, Budapest — Fiókös vezető: Bernát György